

Раннопролетни агротехнически и растителнозащитни грижи при лозя

Автор(и): Таня Динова, гл. експерт в дирекция „РЗ и контрол“ към БАБХ

Дата: 16.03.2014 Брой: 3/2014

- Земеделските производители, които прилагат в производството продукти за растителна защита, са задължени да прилагат само разрешените за употреба продукти за растителна защита при съответната култура, вредител и в съответната доза, включени в „**списък на разрешените за предлагане на пазара и употреба продукти за растителна защита**“, публикуван в интернет страницата на бабх на адрес: <http://www.babh.government.bg>

- Закупуването на продукти за растителна защита трябва да става само от търговци, притежаващи разрешение за дейността и включени в „списък на фирми, получили разрешение за извършване на дейностите търговия на едро с продукти за растителна защита, търговия на дребно с продукти за растителна защита в селскостопанска аптека, преупаковане на продукти за растителна защита и извършване на фумигация и обеззаразяване на площи, помещения и растителна продукция срещу вредители“, публикуван в интернет страницата на **БАБХ**.

Раннопролетни агротехнически и Растителнозащитни грижи при лозя

Болест/

Неприя Причинител тел

Симптоми/Повреди

Жизнен цикъл

Бактериален рак по лозата

Agrobacterium vitis-бактерия

- близо до почвената повърхност, по вдървесинени части се откриват грапави подутини (тумори) със зърнеста структура, с размери от 0,5 до 10 и повече сантиметра
- туморите са бледожълти и меки, като постепенно потъмняват, втвърдяват се и започват да се разрушават
- тумори се развиват и непосредствено под почвената повърхност или на височина до 1 м над нея
- заразените растения образуват по-слаборазвити леторасли и частите, образувани над местата с тумори, могат да загинат

- причинителят се запазва в растителните остатъци в почвата и в заразените растения
- прониква основно през рани, причинени в резултат на измръзване или градушки
- старите и изоставени лозови насаждения са основен източник на зараза
- особено вредоносна е болестта във вкоренилищата и младите лозови насаждения
- в заразените лози при силни зимни студове се наблюдава напукване на кората

Контрол:

- Използване на здрав посадъчен материал.
- Създаване на лозовите вкоренилища върху добре дренирани места.
- Плитки почвени обработки, загребване на младите лози и торене с калиеви торове през есента.
- Резитбата в плододаващи лозя с установено заболяване да се извърши преди започване на сокодвижението, като първо се режат здравите, а след това болните растения.
- Изгаряне на заразените части.
- Дезинфекциране на инструментите след отрез на всяка лоза с 5% разтвор на формалин или 10% разтвор на белина.
- Изкореняване и унищожаване на лозите при установяване на нападнати растения през първите 3 години след засаждане на лозовото насаждение.

Раннопролетни агротехнически и Растителнозащитни грижи при лозя

Болест/

Неприя Причинител
тел

Симптоми/Повреди

Жизнен цикъл

Еска
(бяло
дървес
инно
гниене)
Гъби от род
Phaeoacremoni
um и главно от
видовете
Ph.chlamydospor
a, Ph.aleophilum

- редуциран растеж на летораслите
- издребняване, деформиране или дълбоко нарязване на листата, придружено от силно жълтеене и некротиране
- проявите се засилват и завършват със загиване на целите растения
- възможно е болестта да се прояви като внезапно увяхване, последвано от изсъхване на растенията
- дървесината на нападнатите лози е мека, ронлива, оцветена белезникаво или жълтеникаво
- листата се оцветяват жълтеникаво от периферията към средата при сортове със зелена и жълто-зелена кожица на зърното и червеникаво при сортове с червена и синкавочервена кожица на зърното
- тъканите некротират, а листата окапват преждевременно, като оголват летораслите още през края на юли и началото на август
- проявите на болестта започват от основните листа на летораслите
- лозите внезапно изсъхват частично или напълно след продължително засушаване, последващо от силни дъждове
- заразените части са с кафяво-сивкав цвят, листата окапват само за няколко дни, а дървесината се напуква
- причинителите на еската се развиват сапрофитно в почвата и заразяват малките коренчета, след което и дебелият корени, като разрушават тъканит
- болестта се развива в застаряващи лозя или в млади лозя, които са засадени върху тежки, кисели почви, с лоша агротехника

Контро
л:

- При производството на посадъчен материал следва да се вземат калемки само от напълно здрави лози.
- През вегетацията лозичките в лозовото вкоренилище трябва да се обследват редовно и всички с признаци на болестта да се маркират и да се изгарят.
- Рано през пролетта загиналите лози се изкореняват и се изгарят.
- Нападнати плодни пръчки, плодни звена или стъбла се изрязват и изгарят, а от прокаралите от основата на лозата леторасли се формира ново стъбло.

Раннопролетни агротехнически и Растителнозащитни грижи при лозя

- При възможност да се изрязват и унищожават нападнатите части на лозата още през лятото и есента.
- През пролетта се прави резитба първо на напълно здравите лози.
- Инструментите за резитба се обеззаразяват с 5% разтвор на син камък или с други обеззаразители.

Болест/

Неприя Причинител
тел

Симптоми/Повреди

Жизнен цикъл

Антрак
ноза

Gleosporium
ampelophagum -
гъба

- неправилно закръглени, тъмнокафяви петна по летораслите и колтуците
- постепенно разрастване на петната, тъканите в централната им част хлътват и се разкъсват, при което се образуват дълбоки повреди
- при силно нападение растежът на летораслите спира, върховете почерняват, изкривяват се и изсъхват
- ресите и завръзките може също да изсъхнат

- причинителят презимува в повредените леторасли и в мумифицираните плодове като мицел и склероции
- масовите заразявания се извършват от склероции
- благоприятни условия за развитие на болестта е хладното и дъждовно време, гъсто засаждане, едностранчиво азотно торене и резитбата на кордони
- нападението в лозовите насаждения е на хармани

Контро
л:

- При резитбата всички леторасли с признаци на болестта трябва да бъдат отстранени.
- Провеждане на зимно пръскане с 2% бордолезов разтвор.

Болест/

Неприя Причинител
тел

Симптоми/Повреди

Жизнен цикъл

Лозова
щитовк
а

Pulvinaria vitis

- ларвите и възрастните насекоми смучат сок от всички надземни части на лозата, като предпочитат чепки, леторасли, листа и зърна
- пренасят три вида вируси, причинители на болести по лозата
- силно повредените лози се изтощават, дават ниски и некачествени добиви грозде и често изсъхват

- видът развива едно поколение годишно
- зимува като ларва от втора възраст по стъблото, чеповите и плодните пръчки на лозата
- презимувалите ларви се развиват до втората половина на май и започват да снасят яйца в бяла яйчна торбичка, няколко пъти по-голяма от щитчето на въшката
- една въшка снася от 1500 до 3000 яйца

Раннопролетни агротехнически и Растителнозащитни грижи при лозя

Контро
л:

- За борба срещу зимуващата форма през втората половина на март, в начало на набъбване на пъпките, при плътност 1 ларва на 1 линеен метър плодна пръчка, да се извърши третиране с Пара зомер (парафиново масло) – 3%.
- През втората половина на юни да се проведе пръскане с регистрирани инсектициди.